— **Brjef ráðgjafans fyrir Ísland *til landshöfðingja* um aðflutningsgjald af rauðu spönsku víni.** — Í þóknanlegu brjefi frá 15. október f. á. hafið þjer, herra landshöfðingi, skýrt frá, að menn hafi verið í vafa um, hvernig reikna eigi samkvæmt lögum frá 7. nóv. f. á. aðflutningsgjald af rauðu spönsku víni, sem nokkuð af hefir flutzt til Reykjavíkur og kallað er „tinto", og beiðizt þjer úrlausnar ráðgjafans á þessari spurningu. **55** 14. jan.

Fyrir því vil jeg þjónustusamlega tjá yður til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar, að ráðgjafinn er á sama máli og þjer, herra landshöfðingi, að þegar skýra á orðið „rauðavín" í 1. gr. nefndra laga skuli ekki tekið tillit til litar víns þess, sem rœðir um heldur sje eðli vínsins, hvort það verði talið með hinum heitu vínum eða með almennum borðvínum, það sem mest sje undir komið, þegar ákveða skuli, eptir hvaða reglu toll eigi að leggja á vínið. Það hefir því verið leitað álits vínsölumanna sem hjer eru, um það til hvorrar af hinum nefndu víntegundum eigi að heimfœra vín það, sem hjer er um að rœða, og þar sem álit þeirra fer í þá stefnu, að „tinto" beri að heimfœra undir heitu vínin, verður ráðgjafinn að vera á þeirri skoðun, að tollgjald það, sem krafið er fyrir aðflutning tjeðs víns, sje af bœjarfógeta rjettilega reiknað 45 a. af potti hverjum.

— **Brjef ráðgjafans fyrir Ísland *til landshöfðingja* um, hvernig greiða skuli eptirgjald í landssjóð og eptirlaun af tekjum prestakalls.** — Með þóknanlegu brjefi frá 12. janúar þ. á. hafið þjer, herra landshöfðingi, sent hingað ásamt skýrslu frá stiptsyfirvöldunum, erindi frá sóknarpresti Hólma prestakalls, prófasti sira Daníel Halldórssyni, þar sem hann spyr, hvernig reikna skuli gjald það, sem samkvæmt lögum 27. febr. 1880 um skipun prestakalla ber að greiða í landssjóð eptir Hólma prestakall, og eptirlaun þau, sem hvíla á prestakallinu til fyrverandi prestsekkju í brauðinu. Spurningin gengur út á, hvort samkvæmt 15. grein tilskipunar 15. desbr. 1865 sbr. við 5. grein tilskipunar 6. janúar 1847, beri fyrir fram að greiða af föstum tekjum brauðsins eptirlaun með 1/8 og síðan af því, sem afgangs verður tekjunum, gjaldið til landssjóðs eða hvort hið síðarnefnda gjald skuli fyrst dregið frá tekjunum og eptirlaunin þar eptir reiknuð af afganginum; en þjer getið þess, að ekkja sú, sem í brauðinu er, virðist að eiga heimting á 1/8 af föstum tekjum brauðsins, áður en eptirgjaldið til landssjóðs er frá dregið og að prestinum beri að greiða henni eptirlaunin að fullu, svo að ekki verði, eins og stiptsyfirvöldin hafa bent á, greiddur úr landssjóði sá hluti eptirlaunanna, sem samsvari eptirgjaldinu, og hafið þjer œskt eptir úrlausn ráðgjafans á spurningu þessari. **56** 7. maí.

Fyrir því skal eigi undanfellt þjónustusamlega að tjá yður til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar, að ráðgjafinn fellst á, að spurningu þeirri, sem komið hefir fram beri að svara á þann hátt, sem þjer, herra landshöfðingi, hafið bent á.

— **Brjef landshöfðingja *til amtmannsins yfir norður- og austurumdæminu* um lögferjur.** — Eptir að hafa meðtekið álit amtsráðsins um fyrirspurn sýslumannsins í Húnavatnssýslu viðvíkjandi því, hvert vald sýslunefnd hafi, og hverri aðferð hún eigi að beita gagnvart þeim jarðarábúanda, er ekki vill góðviljuglega viðhalda eða upptaka lögferju á þeim stað, er sýslunefndin hefir ákveðið, vil jeg tjá yður, herra amtmaður, til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir hlutaðeigöndum það, er nú segir. **57** 16. maí.

Hinn 4. júní 1881.

Reykjavík 1881. Einar Þórðarson.

57 16. maí. 1. Ef maður, sem varðveitir lögferju, vanrækir að halda henni við eða synjar mönnum fars, þó fullur tollur sje í boði, er það brot gegn almennri lögreglu, sbr. 45. kap. landsleigubálks Jónsbókar, 6. gr. konungsbrjefs 29. apríl 1776 og 31. og 32. gr. tilskipunar 15. marz 1861. En jafnframt þessu virðist sýslumaður, ef hlutaðeigandi ferjumaður fæst ekki til með góðu að halda ferjunni við og flytja á henni, og mikil þörf er á henni, til dæmis ef hún er á póstleið, að geta keypt með ráði og samþykki sýslunefndarinnar nýja ferju og leigt fólk af næstu bœjum til að varðveita hana, þangað til málið gegn ferjumanninum er útkljáð allt á kostnað ferjumanns.

2. Eins og sýslunefndin ekki getur lagt niður lögferju, nema amtsráð leyfi, sjá 39. gr. 1. sveitastjórnartilskip. 4. maí 1872, þannig virðist hún ekki heldur geta ákveðið nýja lögferju nema með samþykki amtsráðsins, einkum ef bónda þeim, sem sýslunefndin ætlar að láta varðveita ferjuna, ekki kemur saman við sýslunefndina um þetta eða um suma af skilmálum þeim, er verður að gjöra með tilliti til stœrðar og ástands ferjunnar, ferjutollsins o. s. frv. Þegar slík ný lögferja er stofnuð, verður bóndi sá, sem samið hefir verið við um varðveizlu á ferjunni, háður hinum sömu skyldum, og nú hvíla á ábúöndum þeirra jarða, er lögferjur að fornu hafa verið á. Með því að þessar skyldur ganga yfir á síðari ábúendur viðkomandi jarðar, álít jeg það rjettast, að sýslunefndin láti í hvert sinn, er ný lögferja er stofnuð, þinglesa á manntalsþingi jarðarinnar skjal það, er gefið hefir verið út um skilmálana fyrir ferjunni og skyldur þær, er á ferjumanni hvíla, eins og hvorttveggja hefir verið samþykkt af amtsráðinu.

58 16. maí. — **Brjef landshöfðingja *til stiptsyfirvaldanna* um lán handa prestakalli.** — Eptir að hafa meðtekið þóknanlegt álit stiptsyfirvaldanna um 3 bónarbrjef sira Einars Jónssonar að Felli um uppbót og lán handa prestakalli hans, vil jeg tjá yður til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir tjeðum presti, að jeg sje yður samdóma um, að þar sem tjeð prestakall þegar hafi fengið 300 kr. lán, sje ekki ráðlegt að auka lánsbyrði þá, er á prestakallinu hvílir, meira en um 500 kr., þannig að allt lánið verði 800 kr.

Það 500 kr. lán, sem þannig getur orðið spurning um, að Fellsprestakall fái í viðbót við það lán, er það þegar er búið að fá, vil jeg hjer með veita tjeðu prestakalli úr viðlagasjóði, þannig að það fáist útborgað, þegar búið er að sanna með skoðunargjörð, er hlutaðeigandi prófastur með 2 góðum búöndum framkvæmir, að varið hefir verið til jarðabótar þeirrar, er getur um í brjefi mínu frá 13. apríl f. á. (stjórnartíðindi B. 73) minnst 800 kr., og að jarðabótin hafi verið vel af hendi leyst, þannig, að ársarðurinn af henni ríflega svari vöxtum og afborgun lánsins. Hið nýja lán er veitt með álíkum skilmálum og lán það, sem prestakallinu var veitt í fyrra eða þá gegn 6% vöxtum og afborgun í 28 ár. Hvað uppbót á prestakallinu snertir, verður því ekki í ár lagður frekari styrkur en sá, sem því var veittur með brjefi mínu frá 3. marz þ. á. (stjórnartíðindi B. 36).

Þetta er tjáð stiptsyfirvöldunum til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir hlutaðeiganda.

59 23. maí. — **Brjef landshöfðingja *til sýslumannsins í Suðurmúlasýslu* um spítalagjald af síld.** — Af brjefi yðar, herra sýslumaður, til amtmannsins yfir norður og austurumdœminu frá 15. marz þ. á. sje jeg, að þjer ennþá eruð í efa um, hvort heimta beri spítala-